
Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Факультет іноземної філології
та соціальних комунікацій
Кафедра журналістики та філології

Ministry of Education of Ukraine
Sumy State University
Faculty of Foreign Philology
and Social Communications
Department of Journalism and Philology

XII

ЖУРНАЛІСТСЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ: СВІТОВІ ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ

ДВАНАДЦЯТА МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

JOURNALISM EDUCATION IN UKRINE: WORLD-PROFESSIONAL STANDARDS

THE XIIth INTERNATIONAL
SCIENTIFIC CONFERENCE

Суми, 8–9 червня 2016
Sumy, 8–9 June 2016

будується за стандартним алгоритмом: новини–спорт–погода), так і щотижневі (оглядові). Зовсім не презентовані на сумських телеканалах власне спортивні програми. На жаль, у місцевих телемовників, незважаючи на те що вони досить активно продукують програми на спортивну тематику, є чимало проблем із тематичним наповненням, формою подання матеріалу, обранням жанру.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Десюк Д. В. Специфика отражения темы спорта на современном российском телевидении : телеканал «Спорт» 2003–2009 гг. : диссертация ... кандидата филологических наук : 10.01.10 / Д. В. Десюк. – Москва, 2010. – 190 с.
2. Изюмова Ю. А. Спортивная журналистика на местном телевидении [Электронный ресурс] / Ю. А. Изюмова // Информационное поле современной России : практики и эффекты : Материалы шестой Международной научно-практической конференции 22 – 24 октября 2009 г. / Под. ред. В. З. Гарифуллина / Вып. ред. Р. П. Баканов. – Казань : Изд-во Казан. гос. ун-та, 2009. – Режим доступа : <http://textarchive.ru/c-2917130-p15.html>.

ФОТОГРАФІЯ В ІНТЕРНЕТ-ВИДАННІ ГАЗЕТИ «ДЕНЬ»

Людмила Дудченко

к. н. із соц. ком., ст. викладач, СумДУ

Дубініна Марія, МДм-51

студентка 1 курсу СумДУ, МДм-51

У статті зроблена спроба визначити основні тенденції використання фотографії в газеті «День» за травень 2015 року.

Ключові слова: газета, візуальний контент, функціонування.

PHOTO ILLUSTRATION IN THE ONLINE-NEWSPAPER «DAY»

Lyudmila Dudchenko,

Senior Lecturer, PhD for Social Communication, Sumy State University

Dubinina Mariya

1st year student, MDm-51

The article attempts to define the main tendencies in the use of the photographic illustration in the newspaper “Day” dated on May 2015.

Keywords: newspaper, visual content, functioning.

На сьогодні конкуренція серед ЗМІ надзвичайно велика. Одним із способів повернути увагу споживача інформації є візуалізація. Без перебільшень зображення та відео є неодмінними елементами журналістського матеріалу, який доповнює, ілюструє текст, а інколи є красномовнішими за будь-які слова.

Фотографії, які розміщуються у виданнях, не обов'язково мають бути досконалими у технічному плані. Часто знімок, зроблений на телефон камери «на бігу», передає сенсаційну інформацію та є унікальним. Більш важливою є емоційна яскравість, відповідність конкретній ситуації. Не можна аналізувати фотографію «окремо», без розуміння мети її створення та призначення. Вивчення фотографії має здійснюватися в контексті текстового матеріалу, тобто як елементу журналістського твору. Візуалізація медіа постійно привертає увагу науковців, зокрема таких, як В. Беньямин, Д. Жарковський, М. Картер, А. Колосов, Б. Черняков,

В. Шевченко, З. Холланд. Водночас фотожурналістика, як наукова проблема комунікативістики, залишається малодослідженою.

Мета нашої розвідки – визначити основні тенденції використання фотографії в контенті газети «День».

Для виконання поставленої мети нами були відібрані травневі номери газети «День» за 2015 рік.

Аналіз здійснювався в трьох вимірах: технічному, семантичному та емоційному.

Технічні характеристики вважаються найбільш об'єктивними. Існує досить стійкий набір критеріїв технічної якості: різкість/нерізкість, експозиція, яскравість, контрастність, провали, переосвітлення, колірний баланс, насиченість, деталізація тощо. Семантичний аналіз. Фотографія – це не просто зображення, вона дає можливість за допомогою візуальних образів висловити свої почуття, поділитися переживаннями. Семантичний аналіз найбільш тісно пов'язаний з попереднім аналізом, оскільки мова йде про зміст. Важливо зрозуміти, наскільки зображення апелює до зрозумілих загальнолюдських цінностей.

Емоційний аналіз. З усіх видів аналізу, емоційний чи не найважливіший. Водночас, він найменш формалізований і найбільш суб'єктивний. Емоційне сприйняття є миттєвим, інколи, навіть не вдивляючись в зображення, ми отримуємо певні емоції: подобається, не подобається, залишає байдужим. Кожна з відібраних фотографій розглядалася з чотирьох позицій.

Технічні характеристики: фокусування: на передніх об'єктах (відкрита діафрагма); глибина різкості: мала (виокремлює передні об'єкти на м'яко розмитому тлі); витримка: коротка; світлочутливість: невисоке ISO; характер освітлення: штучне, світлотіньове («жорстке»); насиченість, контрастність, яскравість: високі; деталізація: середній план.

Семантичні риси: сюжет: футбольний матч; жанр: репортаж, спортивний; ідея: протистояння двох команд; винятковість: стандартне; доцільність: доцільне для текстового матеріалу; протяжність життя фото: «вічне»; композиція: цілісність, лаконізм, підпорядкованість вторинних елементів (третій гравець, публіка) первинним (гравці і м'яч), необхідність усіх елементів, легке охоплення зором;

Емоційність: емоція: боротьба, напруженість.

Недоліки: обрізані рука і коліно гравців.

Технічні характеристики: фокусування: на передньому об'єкті (відкрита діафрагма); глибина різкості: мала (виокремлює передні об'єкти на м'яко розмитому тлі); витримка: довга; світлочутливість: високе ISO; характер освітлення: штучне, світлотіньове («жорстке»); насиченість, контрастність, яскравість: низькі; деталізація: середній план.

Семантичні риси: сюжет, спів; жанр: репортажний портрет; ідея: душевний спів; винятковість: стандартне; доцільність: доцільне для текстового матеріалу; протяжність життя фото: «вічне»; композиція: цілісність, лаконізм, простота, легке охоплення зором.

Емоційність: емоція: артистичність, душевність, близькість.

Недоліки: обрізаний лікоть.

Технічні характеристики: фокусування: на задніх об'єктах (закрита діафрагма); глибина різкості: велика (виокремлює задні об'єкти, передні – м'яко розмиті); витримка: коротка світлочутливість: невисоке ISO; характер освітлення: штучне, світлотіньове («жорстке»); насиченість, контрастність, яскравість: невисокі; деталізація: передні об'єкти – крупний план, задні – загальний.

Семантичні риси: сюжет: судове засідання; жанр: фотонарис; ідея: протистояння засудженої закону; винятковість: унікальне; доцільність: доцільне для текстового матеріалу; протяжність життя фото: «вічне»; композиція: цілісність, лаконізм, підпорядкованість вторинних елементів (правоохоронці) первинним (засуджена), необхідність усіх елементів, легке охоплення зором.

Емоційність: емоція: гордість, зверхність, усміхненість, виклик, сміливість, незламність.

Недоліки: немає

Технічні характеристики: фокусування: рівномірне (автоматичне значення діафрагми); глибина різкості: висока; витримка: коротка; світлочутливість: невисоке ISO; характер освітлення: природне, «жорстке»; насиченість, контрастність, яскравість: висока контрастність, насиченість і яскравість – невисокі; деталізація: загальний план.

Семантичні риси: сюжет: завод; жанр: архітектура; ідея: сучасність заводу; винятковість: стандартне; доцільність: доцільне для текстового матеріалу; протяжність життя фото «вічне»; композиція: цілісність, деталізація, відсутність необхідності усіх елементів, складне охоплення зором.

Емоційність: емоція: сучасність, потужність.

Недоліки: забагато деталей.

Технічні характеристики: фокусування: на передніх об'єктах (відкрита діафрагма); глибина різкості: мала (виокремлює передні об'єкти на м'яко розмитому тлі); витримка: коротка; світлочутливість: невисоке ISO; характер освітлення: штучне, світлотіньове («жорстке»); насиченість, контрастність, яскравість: невисокі; деталізація: передні об'єкти – середній план, деталізовано задній план.

Семантичні риси: сюжет: продаж ліків у аптеці; жанр: постановочне; ідея: продаж ліків; винятковість: стандартне; доцільність: доцільне для текстового матері-

алу; протяжність життя фото «вічне»; композиція: цілісність, підпорядкованість вторинних елементів (стелаж з ліками) первинним (аптекарь), необхідність усіх елементів, складне охоплення зором.

Емоційність: емоція: настороженість, тривога.

Недоліки: немає.

Технічні характеристики: фокусування: на передніх об'єктах (відкрита діафрагма); глибина різкості: мала (виокремлює передні об'єкти на м'яко розмитому тлі); витримка: коротка; світлочутливість: невисоке ISO; характер освітлення: штучне, світлотіньове («жорстке»); насиченість, контрастність, яскравість: високі; деталізація: середній план.

Семантичні риси сюжет: фотовиставка; жанр: фотонарис; ідея: огляд світлин, пов'язаних з війною; винятковість: стандартне; доцільність: доцільне для текстового матеріалу; протяжність життя фото: «вічне»; композиція: цілісність, лаконізм, відсутність чіткого розмежування первинних і вторинних і елементів, необхідність усіх елементів, легке охоплення зором.

Емоційність: емоція: повага, героїзм, шана.

Недоліки: немає.

Технічні характеристики: фокусування: рівномірне (автодіафрагма); глибина різкості: велика; витримка: довга; світлочутливість: високе ISO; характер освітлення: штучне, світлотіньове («жорстке»); насиченість, контрастність, яскравість: високі; деталізація: загальний план;

Семантичні риси: сюжет: театральна вистава; жанр: репортаж; ідея: виступ на сцені; винятковість: стандартне; доцільність: доцільне для текстового матеріалу; протяжність життя фото: «одноденне»; композиція: цілісність, лаконізм, простота, виділення елементів переднього плану за допомогою світла, необхідність усіх елементів, легке охоплення зором.

Емоційність: інтрига, розвага.

Недоліки: обрізані ноги.

У ході проведеного дослідження ми дійшли таких висновків. Здебільшого фотографії низької якості. Імовірно, цьому сприяло їх розміщення на інтернет-сайті з метою легкого та швидкого завантаження. Зазвичай у такому випадку фото спеціально «стискають». Фотографії не є авторськими редакційної колегиї газети «День». Вони взяті з різних джерел. Водночас можна вважати, що «День» цінує авторські права та виконує всі норми щодо розміщення авторських фотографій.

Що стосується якості фото в газеті «День», помітні такі тенденції. Не всі фотографії, окрім того, що просто привертають увагу, «несуть» ідею. Частина фотографій можна вважати «загальними», тобто такими, що «житимуть вічно» і використовуватимуться як ілюстрації.

На нашу думку, фотографії на інтернет-сайті «Дня» є вторинними щодо текстового контенту. Про це свідчить їх невеликий розмір, невисока якість та розташу-

вання, яке не привертає уваги. Як відомо, «День» славиться своїми аналітичними публікаціями, належить до якісних видань, можливо тому, як якісні видання, використовує мало зображень, акцентуючи на тексті.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Березин В. М. Фотожурналистика : учеб. пос. / В. М. Березин. — М. : РУДН, 2009. – 159 с.
2. Черняков Б. І. Фотографія в журналістиці. – К. : КНУ ім. Т. Г. Шевченка, 1999. – 59 с.

ФОТОІЛЮСТРУВАННЯ КОНТЕНТУ В ГАЗЕТІ «ДЕНЬ»

Людмила Дудченко

к. н. із соц. ком., ст. викладач, СумДУ

Алла Сорока,

студентка 1 курсу СумДУ, МДм-51

У статті зроблена спроба визначити особливості функціонування фотографії у газеті «День» за вересень 2015 року.

Ключові слова: газета, візуальний контент, функціонування.

CONTENT PHOTOGRAPHIC ILLUSTRATION IN THE NEWSPAPER “DAY”

Lyudmila Dudchenko,

Senior Lecturer, PhD for Social Communication, Sumy State University

Alla Soroka,

1st year student, MDm-51

In the article the attempt has been made to define the peculiarities of the pictures in the newspaper “Day” dated on September 2015.

Keywords: newspaper, visual content, functioning .

Проблема фотоілюстрування газетних матеріалів є важливим чинником ефективності медіа. Зовнішнє оформлення слугує засобом привертання уваги. Перше, що бачить потенційний читач – це її загальний дизайн. Дизайн складається з багатьох елементів: кількість колонок на сторінці, формат заголовків, використання кольору, розміщення та кількість візуальних елементів. Зазвичай фотографії у газеті є одним з ключових елементів дизайну, отже, вони допомагають привернути увагу покупців.

У кожного жанру фотографії за традицією є своє місце в газеті; це стосується як фотографій, так і текстового матеріалу, який вони ілюструють; існують ніби неписані правила, які в газеті знають всі – редактор, фотограф і читач. «Це означає у фотографії є ніби наперед відведена їй роль по відношенню до тем відповідних текстів і до читача» [1, с. 511]. Кожна фотографія є частиною сторінки, тому вона повинна гармонійно розташовуватися з іншими елементами. Кожна сторінка складається з багатьох елементів: текст, розділений на колонки, фотографії, інфографіка, малюнки, заголовки тощо. Усі ці елементи не можуть хаотично розташовуватися на шпальті. Вони всі пов'язані між собою. Їхнє взаємне розташування на сторінці має бути таким, щоб читачу було максимально просто зрозуміти, де починається кожна стаття, до якої статті належить зображення і заголовок.